

ATKLĀTA VĒSTULE

2019.gada 2.aprīlī, Rīgā

Laimas slimības slimnieku biedrības viedoklis par 2019.gada 27.marta *Latvijas Infektologu un Hepatologu asociācijas, Latvijas Infektologu, Hepatologu un HIV/AIDS speciālistu asociācijas, Latvijas Pediatru asociācijas, Latvijas Bērnu Infektologu biedrības* atklāto vēstuli.

Nemot vērā LTV raidījuma “Aizliegtais paņēmiens” tēmas aktualizēšanu par Laimas slimības diagnosticēšanu un ārstēšanu Latvijā un pausto satraukumu asociāciju vidū, mēs – Laimas slimības slimnieku biedrība (turpmāk – Biedrība) vēlamies paust savu viedokli.

Mēs uzskatām, ka “Aizliegtais paņēmiens” sižets (2019. gada 25.martā) ataino šobrīd esošo situāciju Latvijā ar Laimas slimības diagnosticēšanu un ārstēšanu. Protams, nepilnas stundas ilgs raidījums nevar atainot pilnībā visu, bet tas ieskicē problēmu, kas turpinās gadiem. Biedrības apzinātie gadījumi liecina, ka ir nopietnas problēmas ar Laimas slimības novēlotu diagnosticēšanu un nekorektas ārstēšanas vai neārstēšanas sekām.

Mēs kā Biedrība gribam uzsvērt, ka mūsu mērķis ir panākt kvalitatīvu un savlaicīgu Laimas slimības diagnostiku, ārstēšanu un profilaksi.

Latvijā daudziem slimniekiem Laimas slimība progresē, samazinot dzīves kvalitāti, radot nepanesamas fiziskas un garīgas ciešanas ne tikai pacientiem, bet arī viņu tuviniekiem. Savstarpēji salīdzinot Biedrības biedru sūdzības par izjūtām un slimības indikācijām, var secināt, ka pārsvarā sūdzības un sekas visiem ir līdzīgas, pat vienādas. Tādējādi nešaubīgi rodas pārlicība, ka kopumā Latvijā Laimas slimību neārstē pietiekamā kvalitātē, jo ārstniecībai neseko veselības uzlabojums.

Minētā mērķa vadīti, Biedrības biedri un citi interesenti vēlas uzsākt diskusiju sabiedrībā par šo problēmu, lai rastu risinājumus, nevis kādu aizskartu.

Tāpat gribam norādīt, ka mēs pārstāvam slimnieku intereses, kuri grib dalīties ar saviem pieredzes stāstiem, nolūkā palīdzēt līdzcilvēkiem un kopīgi rast risinājumu problēmai.

Biedrībai ir neizprotama *Latvijas Infektologu un Hepatologu asociācijas, Latvijas Infektologu, Hepatologu un HIV/AIDS speciālistu asociācijas, Latvijas Pediatru asociācijas, Latvijas Bērnu Infektologu biedrības* 2019. gada 27. marta atklātajā vēstulē paustā attieksme - vēršanās pret raidījumu “Aizliegtais paņēmiens” un ārstiem, kas snieguši savu viedokli raidījumam, apgalvojot, ka notikusi vēršanās pret konkrētiem Latvijas ārstiem un pasniegta alternatīvā medicīna kā vienīgā pareizā. Biedrība uzskata, ka raidījuma veidotāji ir pirmrindnieki šīs problēmas aktualizēšanā, uzrunājot arī Latvijas infektologus, kuri nevēlējās sniegt komentāru, un ļaujot izteikties arī raidījuma studijas viesiem, kuri pārstāvēja valsts tradicionālo medicīnu un diagnosticēšanu. Turklāt nav mazsvarīgi, ka raidījuma studijā klātienē esošie speciālisti pauda maldinošu informāciju, ka Latvijā Laimas slimības seroloģiskie izmeklējumi ir maksas pakalpojumi. Nacionālā veselības dienesta publiskajā vietnē¹ ikviens var pārlicināties, ka Laimas slimības diagnostiskie izmeklējumi ir valsts finansēti personām, kurām konstatētas aizdomas par saslimšanu ar Laimas slimību.

Kritiski vērtējams arī tas, ka 2019. gada 27. marta atklātajā vēstulē ārstniecības speciālistu profesionālo asociāciju pārstāvji pauž aizvainojumu par “Aizliegtais paņēmiens” izskanējušo viedokli, bet neskaidro, kas un ar kādām medicīniskajām tehnoloģijām Latvijā sekmīgi ārstē Laimas slimību, kur pacientiem vērsties pēc palīdzības un kāda ir ārstniecības apmaksas kārtība.

¹ <http://www.vmnvd.gov.lv/uploads/files/5c6fd48950101.pdf>

Tā vietā, lai vērstos pret raidījumu un speciālistiem, kas raidījumā pauduši savu viedokli, Biedrība aicina:

- 1) *Latvijas Infektologu un Hepatologu asociācijas, Latvijas Infektologu, Hepatologu un HIV/AIDS speciālistu asociācijas, Latvijas Pediatru asociācijas, Latvijas Bērnu Infektologu biedrības* ārstus kritiski izvērtēt esošo diagnosticēšanas metodoloģiju un ārstēšanas vadlīnijas, un apzināt reālo situāciju;
- 2) ikvienu institūciju, kurai šis jautājums ir aktuāls, aktīvi iesaistīties diskusijā bez kritikas un pārmetumiem, uz klausot slimniekus, kuri meklē palīdzību, lai būtu veseli un varētu būt pilntiesīgi sabiedrības locekļi;
- 3) sadarboties ar Biedrību, lai, piemēram, nodrošinātu pacientiem saprotamu un vispusīgu informāciju par Laimas slimību, tās izpausmēm un simptomiem, ārstēšanas metodēm u.c., tādējādi nodrošinot pēc iespējas savlaicīgāku vēršanos pie ārstiem, korektas diagnozes uzstādīšanu un efektīvu ārstēšanās procesu;
- 4) Latvijas Veselības ministrijai, kā veselības politikas veidotājai, iesaistīties problēmas, kas attiecas uz Laimas slimības diagnosticēšanu un ārstēšanu Latvijā, risināšanā, ņemot vērā arī faktu, ka 2018. gada 15. novembra Eiropas Parlamenta Rezolūcijā par Laimas slimību (2018/2774 (RSP)) teikts, ka trūkst izpratnes par Laimas slimības progresēšanu hroniskā slimībā un aicināts izstrādāt uz pierādījumiem balstītas Laimas slimības diagnosticēšanas un ārstēšanas vadlīnijas. Rezolūcijā minēts arī tas, ka Eiropas dalībvalstīs nav vienprātības par Laimas slimības diagnosticēšanu un ārstēšanu un ir aicināts paplašināt klīniskās pārbaudes izmantošanu, lai ārsti varētu diagnosticēt Laimas slimību pat tad, ja seroloģiskie testi ir negatīvi.²

Mūsu Biedrības rīcībā esošā informācija liecina, ka raidījumā atspoguļotie cilvēku stāsti nav atsevišķi reti gadījumi, kā to minēja viens no studijas viesiem, bet ir neskaitāmi daudz cilvēku, kas ik dienas cieš sāpes, zaudē darba spējas un viņu dzīves kvalitāte ir stipri ietekmēta. Cilvēki, ņemot vērā esošo Laimas slimības diagnosticēšanas un ārstēšanas kārtību Latvijā, meklē palīdzību ārpus Latvijas, lai saņemtu ārstēšanu – cerību būt atkal veseliem. Šī situācija kopumā atsaucas arī uz valsts labklājību un attīstību, veido iedzīvotāju attieksmi pret valsti.

Biedrība nupat ir jaunizveidota, tās misija ir vienot un aizstāvēt Laimas slimības slimnieku intereses, sniegt atbalstu Laimas slimības slimniekiem, lai sasniegtu iepriekš minētos mērķus. Tāpat būtisks Biedrības uzdevums ir apkopot informāciju par speciālistiem, kas specializējušies Laimas slimības ārstēšanā gan Latvijā, gan ārpus tās, kā arī informēt un izglītēt sabiedrību par Laimas slimību.

Laimas slimības slimnieku biedrības vārdā,
Elīna Prikule
Zane Šneidere
biedriba@yahoo.com

² <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+TA+P8-TA-2018-0465+0+DOC+PDF+V0//EN>